

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto: Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman uudistaminen 2015-16 / HP

VD/7835/00.01.02.00/2015
HP/SS

Vuoden 2015 alussa tulivat voimaan tasa-arvolain osittaisuudistus ja yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistus. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta eli lyhyemmin tasa-arvolaki (609/1986) sekä yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) vaativat viranomaisilta toimintaa sukupuolten tasa-arvon sekä kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Lait edellyttävät viranomaiselta ensinnäkin syrjimättömyyttä omassa toiminnassa. Tämän lisäksi viranomaisen tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Tasa-arvolaisissa sanotaan (4 §):

”Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen tulee ottaa huomioon 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.”

Yhdenvertaisuuslaissa sanotaan (5 §):

”Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.”

Kummankin lain soveltamisala on erittäin laaja ja viranomaisella on velvollisuus laatia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia.

Vantaan kaupungin kaupunkitasoinen eli kaikkia toimialoja velvoittava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on vuodelta 2006. Sitä on täydennetty kaupunginhallituksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä antamin linjauksin valtuustokaudella 2009 - 2012 (kaupunginhallitus 6.4.2009 § 9) sekä 2013 - 2016 (kaupunginhallitus 11.2.2013 § 22). Vastuu kaupunkitasoisesta *toiminnallisesta* eli päätöksenteon ja palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta kuuluu asukaspalvelujen toimialalle. Vastuu kaupunkitasoisesta *henkilöstöpoliittisesta*, Vantaan kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoittelevasta suunnittelusta on työnantajan (henkilöstökeskus) ja henkilöstön ammattijärjestöjen yhteistoiminnan piiriin kuuluva asia.

Vuoden 2015 alussa voimaan tulleet lakimuutokset aiheuttavat tarpeen ajantasaistaa koko Vantaan kaupunkitasoinen suunnitelma. Asukaspalvelujen toimialan hallinto aloitti suunnitelman ajantasaistamistyön syksyllä 2015 kaupungin johtoryhmän ohjauksessa. Työhön on kuulunut erilaisia vaiheita, kuten tapaamisia kaupungin toimielinten kanssa, työpajoja toimialoilla sekä asiantuntijakuuleminen.

Luonnos uudeksi kaupunkitasoiseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaksi on nyt valmistunut ja saapunut lausuntokierrokselle lautakuntiin sekä sosiaali- ja potilasasiamiehelle. Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja pyytää lautakuntia käsittelemään luonnoksen lokakuussa ja antamaan lausuntonsa 28.10.2016 mennessä, jotta lausunnot voidaan ottaa huomioon ennen kuin suunnitelma esitetään hyväksyttäväksi kaupunginhallituksessa marraskuussa 2016.

Kaupunkitasoinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaluonnos on nimeltään *Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana - Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017 - 2020*. Suunnitelmaluonnos koostuu kolmesta osasta:

1. Työkirja-osuudesta, joka opastaa kaupungin toimijoita tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan saavuttamisessa
2. Työkirjan liite 1: Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2020; tämä on kaupunkitasoinen suunnitelma, johon lautakuntien alaisten toimialojen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tulee pohjautua tulevilla valtuustokaudella
3. Työkirjan liite 2: Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työpaikkana – henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla.

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja pyytää lautakuntia lausumaan 28.10.2016 mennessä luonnoksen Työkirja-osuudesta ja toiminnallisesta suunnitelmasta (Työkirjan liite 1). Henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus (liite 2) on jo hyväksytty henkilöstökeskuksen ja ammattijärjestöjen yhteistoiminnassa, joten se tulee lautakuntaan vain tiedoksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään todeta ja lausua luonnoksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä olevan kannatettava eikä luonnokseen esitetä muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaluonnos (Työkirja) sisältäen liitteet 1 ja 2

Täytäntöönpano: Asukaspalvelut / apulaiskaupunginjohtaja Niinistö

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:

suunnittelija Meija Tuominen, puh. 09 8392 2278 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi